

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๕๖๓

สำนักทะเบียนกลาง

ถนนสำลุγκกา ปท. ๑๒๑๕๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเตรียมการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เรียน นายทะเบียนจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. ระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุบบทบาทและอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป นั้น

สำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง ตรวจสอบสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่าได้มีการกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นหลายประการ อาทิ การจัดทำประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การจัดทำหนังสือแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน การเพิ่มชื่อ - ถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การรับแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นไม่ใช่เหตุอันสมควร ดังนั้นเพื่อให้การเตรียมการสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ในบทบาทอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ จึงขอแจ้งชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ทราบและถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ดังนี้

๑. สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น มีหน้าที่รับผิดชอบบันทึกข้อมูลหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง การจัดทำพิมพ์ประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง การจัดทำและพิมพ์บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การจัดทำและพิมพ์หนังสือแจ้งเจ้าบ้าน การรับเพิ่มชื่อ - ถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การรับแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นไม่ใช่เหตุอันสมควร รวมทั้งการตรวจสอบความถูกต้อง การแยกชุด การจัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามเขตพื้นที่รับผิดชอบของแต่ละสำนักทะเบียน อนึ่งสำหรับสำนักทะเบียนท้องถิ่นที่ไม่มีเครื่องพิมพ์กระดาษต่อเนื่อง (เครื่องพิมพ์ Printronix) ให้ขอรับการสนับสนุนการพิมพ์เอกสารจากสำนักทะเบียนใกล้เคียงหรือศูนย์บริหารการทะเบียนภาคสาขาจังหวัด

/๒. ในการ ...

๒. ในการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้งนั้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาความยุ่งยากในการปฏิบัติงานของสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่น ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น แจ้งประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนกระดาดแบบพิมพ์ วัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็น ค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ในการพิมพ์บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การพิมพ์บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นไม่ใช่เหตุอันสมควร และการพิมพ์หนังสือแจ้งเจ้าบ้าน ตามอัตราซึ่งกรมการปกครองได้ทำความตกลงกับกรมบัญชีกลางไว้ตามหนังสือกรมบัญชีกลางที่ กค ๐๔๐๒.๕/๑๑๔๕๘ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ รวมถึงเรื่องค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เช่น ค่าตอบแทน ค่าอาหาร ทำการนอกเวลาราชการ ของเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนซึ่งปฏิบัติงานสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด

๓. การส่งหนังสือแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นใช้วิธีการจัดส่งทางไปรษณีย์หรือวิธีการอื่นใดตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ แต่ทั้งนี้จะต้องส่งหนังสือดังกล่าวให้ถึงเจ้าบ้านภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด กรณีใช้วิธีการจัดส่งทางไปรษณีย์ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นประสานทำความตกลงเรื่องค่าใช้จ่ายและวิธีการเบิกจ่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้ชัดเจนก่อนการดำเนินการด้วย

๔. ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นไว้หลายประการ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น ประสานผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการแต่งตั้งให้ผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอและผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่นมีหน้าที่ช่วยเหลือในการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อและถอนชื่อ การแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน การรับแจ้งเหตุจำเป็น การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นไม่ใช่เหตุอันสมควร ตลอดจนการแก้ไขรายการผิดพลาดเกี่ยวกับบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

อนึ่ง การปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นภารกิจที่สำคัญที่อยู่นอกเหนือภารกิจหลักตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร จึงขอให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น ศึกษาและทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ เพื่อมิให้เกิดความผิดพลาด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งสำนักทะเบียนทุกแห่งในพื้นที่รับผิดชอบทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิริระ)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนราษฎร

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๑๒ - ๓

โทรสาร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๓๓๙

บทบาทและอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น
ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และระเบียบ
คณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. การจัดทำประกาศกำหนดหน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๓/๑ ซึ่งต้องดำเนินการจัดทำร่างประกาศเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณา และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศพร้อมปิดประกาศให้แล้วเสร็จก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่า ๒๕ วัน (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖ , ๒๐) โดยกำหนดจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไว้ในแต่ละหน่วยเลือกตั้งไม่เกิน ๖๐๐ คน (ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ สต ๐๐๑๔/๖๒๖๗ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

๒. การกำหนดหมายเลขประจำหน่วยเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้กำหนดหมายเลขเรียงตั้งแต่หมายเลข ๑ ตามลำดับจนครบทุกหน่วยเลือกตั้งของแต่ละเขตเลือกตั้ง เว้นแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้เรียงลำดับเป็นรายแขวง หรือการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เรียงลำดับเป็นรายตำบลหรือเทศบาลตามสำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๙)

๓. หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งหรือที่เลือกตั้ง ให้ประกาศเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งหรือที่เลือกตั้ง ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๓/๒ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๖ , ๒๐)

๔. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๕ โดยจัดทำเป็นรายหน่วยเลือกตั้งเรียงตามลำดับเลขหมายประจำบ้านในแต่ละหน่วยเลือกตั้ง จำนวน ๖ ชุด (ชุดที่ ๕ และ ๖ ให้ระบุเลขประจำตัวประชาชน โดยใช้กระดาษแผ่นแรกของแต่ละชุดการพิมพ์) สำหรับหน่วยเลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ในเขตเทศบาล หรือชุมชนหนาแน่นอาจแยกออกตามชื่อ ถนน ตรอก ซอยแยก คลอง หรือแม่น้ำ โดยเรียงตามลำดับตัวอักษรและตามลำดับเลขประจำบ้าน (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๘ , ๖๙ , ๗๑) ซึ่งต้องดำเนินการจัดทำร่างประกาศเสนอคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นลงนามในประกาศและดำเนินการปิดประกาศก่อนวันเลือกไม่น้อยกว่า ๒๕ วัน (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๑)

๕. การจัดทำหนังสือแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๖ ต้องดำเนินการจัดทำและพิมพ์และดำเนินการแจ้งเจ้าบ้านก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๔) การส่งหนังสือแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน ให้ใช้วิธีการจัดส่งทางไปรษณีย์หรือวิธีการอื่นใดตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ แต่ทั้งนี้จะต้องส่งหนังสือดังกล่าวให้ถึงเจ้าบ้านภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดกรณีใช้วิธีการจัดส่งทางไปรษณีย์ ให้ประสานทำความเข้าใจและวิธีการเบิกจ่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้ชัดเจนก่อนการดำเนินการด้วย

๖. การเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๖.๑ กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น พบว่าการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มีความผิดพลาด ไม่ว่าจะพบเหตุดังกล่าวก่อนหรือหลังการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้รายงานต่อ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งให้แก้ไขหรือเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อตกหล่นในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ดำเนินการพิมพ์ชื่อและรายการเพิ่มเติม ต่อใบสุดท้ายของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น พร้อมทั้งบันทึกสาเหตุของการเพิ่มชื่อไว้ใน ช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อวัน เดือน ปี กำกับไว้ และแจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังเจ้าบ้าน พร้อมด้วย เหตุผลภายใน ๓ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่ง (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖)

๖.๒ กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้าน เห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่อ อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น ให้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อ ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๗ พร้อมสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านและ บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวอื่นใดที่ทางราชการออกให้ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๗)

กรณีพบว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น เพิ่มชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วยวิธีพิมพ์ ชื่อและรายการเพิ่มเติมต่อใบสุดท้ายของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น พร้อมบันทึกสาเหตุ ของการเพิ่มชื่อไว้ในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องหรือเจ้าบ้าน ทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

กรณีพบว่าเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง

ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาโดยเร็ว หากมีคำสั่งให้เพิ่มชื่อ ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น เพิ่มชื่อลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งด้วยวิธีพิมพ์ชื่อและรายการเพิ่มเติมต่อใบสุดท้ายของบัญชีรายชื่อ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งนั้น พร้อมบันทึกสาเหตุของการเพิ่มชื่อไว้ในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องหรือเจ้าบ้านทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่ง หากเห็นว่าเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องหรือเจ้าบ้านทราบพร้อมด้วยเหตุผลภายใน ๓ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่ง

๖.๓ กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น มีคำสั่งเพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แล้วแต่ไม่ปรากฏรายชื่อของบุคคลดังกล่าวในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นสามารถ ขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้ โดยใช้แบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๗ ที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นออกให้เป็นหลักฐาน (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้ง ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๙)

๖.๔ ก่อนวันเลือกตั้ง หากนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการเพิ่มชื่อบุคคลใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งกรณีมีการร้องคัดค้านการถอนชื่อตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแล้ว ให้ดำเนินการเพิ่มชื่อให้เป็นไปตามนั้น ด้วยวิธีพิมพ์ชื่อและรายการเพิ่มเติมเช่นเดียวกับข้อ ๖.๒

๗. การถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๗.๑ กรณีนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น พบว่าการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความผิดพลาด หรือมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการย้ายบุคคลใดเข้ามาในทะเบียนบ้านเพื่อประโยชน์ในการเลือกตั้งโดยมิชอบ ไม่ว่าจะพบเหตุดังกล่าวก่อนหรือหลังการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้รายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเร็ว และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งให้แก้ไขหรือถอนชื่อนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ดำเนินการขีดฆ่าชื่อออกพร้อมทั้งบันทึกสาเหตุของการถอนชื่อไว้ในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้ และแจ้งให้เจ้าบ้านทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมายมีคำสั่ง (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๓)

๗.๒ กรณีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งมีชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏอยู่ ให้ยื่นคำร้องขอถอนชื่อ ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๗ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๔)

กรณีพบว่าเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง

ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ได้รับมอบหมาย สั่งถอนชื่อนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยการขีดฆ่าชื่อออกพร้อมทั้งบันทึกสาเหตุของการถอนชื่อไว้ในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้ และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องและเจ้าบ้านทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

กรณีพบว่าเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง

ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาโดยเร็ว หากเห็นว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น แจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่ง หากเห็นว่าเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ถอนชื่อนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยการขีดฆ่าชื่อออกพร้อมทั้งบันทึกสาเหตุของการถอนชื่อไว้ในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปี กำกับไว้ พร้อมแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องหรือเจ้าบ้านทราบโดยเร็ว

๗.๓ กรณีเจ้าบ้าน เห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อของบุคคลอื่นในทะเบียนบ้านของตน โดยที่บุคคลดังกล่าวมิได้มีชื่อในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง ให้ยื่นคำร้องขอถอนชื่อ ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๗ ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน พร้อมสำเนาทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้านหรือหลักฐานอื่นใด (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๘๕) ให้นายทะเบียนดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๗.๒

๘. การรับแจ้งเหตุที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น มีหน้าที่รับแจ้งเหตุและดำเนินการเกี่ยวกับการรับแจ้งเหตุ (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๐) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ตามแบบ ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๘ หรือทำเป็นหนังสืออย่างน้อยต้องระบุหมายเลขประจำตัวประชาชนและที่อยู่ตามหลักฐานทะเบียนบ้านให้ชัดเจน พร้อมทั้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ยื่นต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านด้วยตนเองหรือทำเป็นหนังสือมอบหมายให้บุคคลอื่นไปยื่นแทนหรือจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ภายใน ๗ วันก่อนวันเลือกตั้งหรือภายใน ๗ วันนับแต่วันเลือกตั้ง (ตามระเบียบคณะกรรมการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๑,๖๓)

กรณีเห็นว่าเหตุที่แจ้งเป็นเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น บันทึกการแจ้งเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในช่องหมายเหตุและลงลายมือชื่อ วัน เดือน ปีกำกับไว้

กรณีเห็นว่าเหตุที่แจ้งมิใช่เหตุอันควร ให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ให้แจ้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบภายใน ๓ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเหตุ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเลือกตั้ง (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๔)

๙. การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งหรือแจ้งเหตุไว้แล้วแต่เหตุนั้นมิใช่เหตุอันสมควร(ส.ถ./ผ.ถ. ๑/๙) ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันเลือกตั้ง จัดทำจำนวน ๔ ชุด (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๖) โดยดำเนินการบันทึกข้อมูลจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (ชุดหมายเหตุ) ซึ่งผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งมอบให้นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นภายใน ๑๕ วันนับแต่วันประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง (ตามระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๑๖)

๑๐. การคัดบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คัดสำเนาจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ ๔ โดยมีผู้มีสิทธิขอคัดเป็นผู้สมัครหรือบุคคลใดก็ได้ โดยต้องเสียค่าใช้จ่ายในการถ่ายสำเนาเอง (ค่าถ่ายเอกสาร) และไม่มีการเสียค่าธรรมเนียมอื่นใด

.....

แนวทางการวินิจฉัยเกี่ยวกับเขตเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ของนายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่น

การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (นายก อบจ.) จะใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้ง (เขตจังหวัด) เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑ ปีนับถึงวันเลือกตั้ง ส่วนการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (สจ.) จะใช้เขตอำเภอเป็นเขตเลือกตั้ง โดยถ้าอำเภอใดมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มากกว่า ๑ คน จะแบ่งเขตอำเภอนั้นเป็นเขตเลือกตั้งเท่ากับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จะมีได้ในอำเภอนั้น ซึ่งผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑ ปีนับถึงวันเลือกตั้ง ดังนั้นกรณีที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพร้อมกัน ย่อมมีความยุ่งยากซับซ้อนในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เนื่องจากบางคนอาจมีสิทธิเลือกตั้งเฉพาะการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ไม่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดังนั้นเพื่อให้ง่ายแก่การพิจารณาเรื่องดังกล่าว จึงกำหนดแนวทางการวินิจฉัย ดังนี้

๑. กรณีที่ผู้ใดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่า ๑ ปี ผู้นั้นจะเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒. กรณีที่ผู้ใดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี และมีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตอำเภอ ก. เขตเลือกตั้งที่ ๑ เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑ ปี นับถึงวันเลือกตั้ง จะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ณ หน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน

๓. กรณีที่ผู้ใดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่า ๑ ปี แต่มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตอำเภอ ก. เขตเลือกตั้งที่ ๑ เป็นเวลาติดต่อกันน้อยกว่า ๑ ปี นับถึงวันเลือกตั้ง และเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของเขตเลือกตั้งอื่นในจังหวัดเดียวกันเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๑ ปี จะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ณ หน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในปัจจุบัน (เขตอำเภอ ก. เขตเลือกตั้งที่ ๑) และมีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่า ๑ ปี (เขตเลือกตั้งอื่นในจังหวัดเดียวกัน) ซึ่งกรณีนี้บุคคลดังกล่าวจะต้องยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ดังกล่าว

๔. กรณีที่ผู้ใดมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่า ๑ ปี แต่มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตอำเภอ ก. เขตเลือกตั้งที่ ๑ เป็นเวลาติดต่อกันน้อยกว่า ๑ ปี นับถึงวันเลือกตั้ง และไม่เคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของเขตเลือกตั้งใดในจังหวัดติดต่อกันเป็นเวลาตั้งแต่ ๑ ปีขึ้นไป ผู้นั้นจะเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งได้เฉพาะการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่านั้น โดยใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ณ หน่วยเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในปัจจุบัน แต่จะไม่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด